

..... „W żadnym zawodzie człowiek nie ma tak wielkiego znaczenia, jak w zawodzie nauczycielskim”.....

Władysław Dawid

Halina Borzyszkowska

(1929 – 2008)

Prof. dr hab. Halina Borzyszkowska urodziła się w Starogardzie Gdańskim i tam się wychowała. Studiowała w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (1954), a następnie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku uzyskując tytuł magistra (1961). Tam też została zatrudniona na stanowisku starszego asystenta. W tej uczelni kolejno uzyskiwała stopień doktora nauk humanistycznych (1966), a w roku 1987 – habilitację. Po upływie czterech lat przyznano Jej tytuł profesora nadzwyczajnego (1991), a następnie z rąk prezydenta RP tytuł profesora zwyczajnego (1999).

Prof. H. Borzyszkowska od 1973 roku kierowała Zakładem Pedagogiki Specjalnej oraz Studium Podyplomowym w Uniwersytecie Gdańskim. Pełniła też funkcję dziekana Wydziału Nauk Humanistycznych (1978 – 1984) oraz prodziekana Wydziału Nauk Społecznych (1990 – 1993).

Mimo wielu obowiązków na uczelni, Profesor H. Borzyszkowska pełniła też liczne funkcje społeczne, a także prowadziła badania naukowe, wyniki których opublikowała w różnych czasopismach.

Pierwszą książkę pt.: „Współpraca szkoły specjalnej z domem rodzinnym” Profesor wydała w 1973 roku, zdobywając dzięki niej bardzo wysoką pozycję w kręgach pedagogów specjalnych.

Należy podkreślić, że prof. H. Borzyszkowska nie była pierwszą uczoną, która zajmowała się problemem współczesnej szkoły z domem rodzinnym. Ale pierwsza przedstawiła rolę i znaczenie współpracy szkoły specjalnej z rodzicami dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w ich edukacji. Jej poglądy zawarte w tej publikacji wywarły ogromny wpływ na poglądy, zapatrywania wielu czołowych pedagogów specjalnych w Polsce.

Ogromne uznanie zapewniła Jej kolejna publikacja pt.: „Kształtowanie motywów uczenia się dzieci niepełnosprawnych umysłowo”, wydana w 1978 roku.

Pozycja ta zdobyła natychmiast popularność i szacunek wśród pedagogów specjalnych, zarówno naukowców, jak i praktyków. W pracy tej autorka ukazała możliwości w zakresie uczenia się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Odrzuciła mity i błędne teorie o niewyuczalności tych dzieci., podkreślając konieczność ich edukacji. Jednakże edukacji dostosowanej do ich możliwości psychofizycznych, a rolę nauczyciela jest stworzenie warunków sprzyjających wewnętrznej i zewnętrznej motywacji uczenia się.

Kolejnymi i równie znaczącymi pozycjami w dorobku wydawniczym Profesor były dwie pozycje, jak:

„Wybrane zagadnienia z oligofrenopedagogiki” (1975, 1977) i „Oligofronopedagogika” (1985), w których przedstawiła najważniejsze zagadnienia i zasady oligofronopedagogiki.

Kolejna pozycja prof. H. Borzyszkowskiej, która miała ogromny wpływ na rozwój procesu nauczania niepełnosprawnych umysłowo, to „Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania i wychowania upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim” wydana w 1984 i 1989 roku.

Wymienione pozycje spotkały się z ogromnym zainteresowaniem i uznaniem zarówno naukowców, jak i nauczycieli szkół specjalnych.

Obok wymienionych już publikacji prof. H. Borzyszkowska była też redaktorem naukowym czterech prac zbiorowych oraz 51 artykułów i doniesień naukowych.

Analizując bogaty dorobek naukowy Profesor nietrudno zauważyć, że wszystkie jej publikacje – książki i artykuły – są rezultatem przemyśleń i własnych doświadczeń oraz eksperymentów prowadzonych wspólnie ze współpracownikami, studentami i szerokiej znajomości literatury tak polskiej jak i obcojęzycznej.

Nikt nie może zaprzeczyć, że Profesor Halina Borzyszkowska stała się uznanym i cenionym naukowcem w obszarze pedagogiki specjalnej. Udzielała się także w wielu organizacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną zarówno dzieci i młodzieży jak i dorosłych.

Opracowała:

dr Marianna Marek-Ruka

Zakład Edukacji i Rehabilitacji Osób

z Niepełnosprawnością Intelektualną